

Förvaltningen för
arbetsmarknad, kultur och
fritid

Tjänsteskrivelse

2024-11-08
KN/2023:13

Svar på nämndinitiativ från Gunnar Irén (L) om öppna nämndsammanträden

Förslag till beslut

Kompetensnämnden avslår nämndinitiativet.

Sammanfattning

Gunnar Irén (L) har vid kompetensnämndens sammanträde den 30 maj 2023 inkommit med ett nämndinitiativ gällande öppna sammanträden. Initiativtagaren anger att syftet med öppna sammanträden är att Solnaborna ska beredas möjlighet till insyn i och inflytande över stadens demokratiska och politiska processer genom att ges rätt att närvara vid nämndens sammanträden. Initiativtagaren vill att riktlinjer utformas och att en provperiod införs. Kompetensnämnden tog emot nämndinitiativet för beredning.

Stadsledningsförvaltningen och demokrati- och digitaliseringsberedningen har tillsammans utrett frågan, då detta initiativ mottagits för beredning i flera nämnder i staden. Förvaltningen anser att det är betydelsefullt att möjliggöra ökad transparens och insyn i stadens olika politiska processer, då det är en värdefull del i att stärka förtroendet mellan medborgarna och de förtroendevalda. Det är dock viktigt att beakta aktuell lagstiftning och de praktiska begränsningarna i vad öppna sammanträden kan innebära.

Huvudregeln enligt 6 kap. 25 § kommunallagen är att en nämnds sammanträden hålls inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det. I det reglemente som fastställts av Solnas kommunfullmäktige för kompetensnämnden framgår att nämnden får besluta om offentliga sammanträden och formen för dessa. I dagsläget har ingen nämnd i staden beslutat om offentliga sammanträden. Vidare anges att offentliga sammanträden inte får hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess, då detta skulle strida mot OSL. Vid öppna sammanträden har endast ledamöter, ersättare, samt de tjänstemän som biträder nämnden rätt att yttra sig under sammanträdet.

Det finns således begränsningar i vilka delar av ett sammanträde som kan vara offentligt för allmänheten. För vissa nämnder blir möjligheten för allmänheten att delta därmed per automatik inte omfattande och skulle vid vissa sammanträden inte kunna ske alls. Öppna sammanträden ger inte den som väljer att närvara något reellt inflytande över stadens demokratiska och politiska processer. Deltagande vid nämndsammanträden medger inte någon dialog mellan medborgare och politiker, inte heller att deltagare från allmänheten har möjlighet att yttra sig och göra sin röst hörd.

Om målsättningen är att skapa vägar för medborgarinflytande bör detta säkerställas på annat sätt.

I Solna stad pågår ett omfattande arbete för att öka det verkliga medborgarinflytandet i den demokratiska processen, och göra staden mer tillgänglig för medborgarna. Staden ska ta tillvara det engagemang som finns och använda medborgarnas synpunkter som underlag inför beslut.

Kommunfullmäktige har under 2024 antagit en ny policy för medborgardialog som utgör ett kommunövergripande styrdokument som beskriver Solna stads förhållningssätt till medborgardialog. Det yttersta målet när medborgardialoger genomförs är att dialogerna ska öka tilliten mellan förtroendevalda och medborgare. Medborgardialogerna ska också bidra till bättre beslutsunderlag, stärka medborgarnas delaktighet och bidra till samhällsutvecklingen. Solna stad strävar även efter att engagera olika samhällsgrupper genom riktade samrådsorgan, som ungdomsråd och pensionärsråd.

Det har även inrättats en demokrati- och digitaliseringsberedning underställd kommunstyrelsen. Beredningen är ett organ för samordning och uppföljning av hur demokrati- och digitaliseringsarbetet bedrivs inom staden. Beredningen ska ta del av erfarenheter och goda exempel från andra kommuner, offentliga aktörer, medborgare, näringsliv och föreningar. Kunskap som kan användas i stadens verksamhet ska beredningen sprida till berörda förvaltningar och nämnder eller till hela stadens organisation.

Öppna sammanträden kan skapa flera organisatoriska och logistiska utmaningar. Ett exempel är att nämndsammanträdeslokalerna i dagsläget inte är utformade att rymma allmänheten. Det kommer även att krävas extra säkerhetsresurser för att säkerställa förtroendevaldas, tjänstepersoners och allmänhetens trygghet.

Solna stad har etablerat andra, mer effektiva kanaler för medborgardeltagande. Dessa åtgärder möjliggör medborgarnas engagemang på ett mer konstruktivt och praktiskt sätt. Att lägga resurser på att möjliggöra offentliga nämndsammanträden skulle därav vara mindre ändamålsenligt än att fortsätta satsa på de mer etablerade och effektiva kanalerna för medborgarinflytande. Med hänsyn till ovanstående föreslås kompetensnämnden avslå nämndinitiativet.

Handlingar

- Nämndinitiativ från (L) om öppna nämndsammanträden

Katarina Pählman
Förvaltningschef

Anna Eken
Nämndsekreterare

Forum för medborgarinflytande i Solna stad

Solna stad arbetar aktivt med medborgarinflytande genom att ha olika forum som syftar till att stärka tilliten mellan medborgare och förtroendevalda samt öka medborgarnas delaktighet. Bland annat policy för medborgardialog, Hagalundslyftet, trygghetsvandringar, ungdomsråd samt rådet för funktionshinderfrågor och kommunala pensionärsrådet. Demokrati- och digitaliseringsberedningen, ett beredningsorgan under kommunstyrelsen, bereder och koordinerar arbetet inom bland annat dessa områden.

Kommunfullmäktige har under 2024 antagit en ny policy för medborgardialog som utgör ett kommunövergripande styrdokument som beskriver Solna stads förhållningssätt till medborgardialog. Kommunstyrelsen har även i uppdrag att i avstamp i medborgardialog, och i samverkan med berörda nämnder, genomföra Hagalundslyftet. Fokus är att utöka den kommunala verksamheten, förbättra stadsmiljön och öka tryggheten i området. Hagalundslyftet ska göras tillsammans med invånarna i Hagalund, det lokala näringslivet och övriga Solnabor. Ca 750 personer var med och tyckte till om framtiden när staden under våren 2023 genomförde medborgardialoger både på plats i Hagalund och genom enkäter.

Staden genomför med jämna mellanrum trygghetsvandringar i Solnas olika stadsdelar. Boende kan i samband med vandringarna bidra med sin lokalkunskap om området och bland annat identifiera otrygga platser och komma med förbättringsförslag som tas tillvara i stadens trygghetsarbete.

Staden arbetar för att fler människor och i alla åldrar ska engagera sig. Unga är en grupp som ska ges mer inflytande över sin framtid och därför har kommunstyrelsen under 2024 beslutat om inrättandet av ett ungdomsråd i Solna stad. Syftet med ungdomsrådet är att ge unga större möjligheter att ha inflytande i stadens politiska beslut. Det handlar både om att kunna påverka beslut och uppmärksamma politiker på specifika frågor.

I syfte att staden ska informera och samråda om frågor inom funktionshinderområdet finns rådet för funktionshinderfrågor. Rådet ska särskilt samråda med organisationer som företräder medlemmar med funktionsvariationer i Solna. Rådet ska också kunna fungera som remissinstans och rådgivare i olika frågor som berör grupper med funktionsnedsättning i Solna.

För att bidra till en god omsorg till Solnas seniorer har staden inrättat ett kommunalt pensionärsråd som är ett samrådsorgan till kommunstyrelsen och omvårdnadsnämnden. Rådet ska kunna fungera som remissinstans och rådgivare i olika frågor i som berör de äldre i Solna.

Det har även inrättats en demokrati- och digitaliseringsberedning under kommunstyrelsen, som är ett organ för samordning och uppföljning av hur demokrati- och digitaliseringsarbetet bedrivs inom staden.

NÄMNDINITIATIV

För Liberalerna är det viktigt att Solnaborna bereds möjlighet till insyn i och inflytande över stadens demokratiska och politiska processer inte bara när det är allmänna val.

Som ett led i att förbättra dessa möjligheter för kommuninvånarna vill vi att Solna stad i ett antal nämnder håller öppna nämndsammanträden. Det innebär alltså att intresserade kommuninvånare ges rätt att närvara som åhörare vid nämndsammanträdena.

En enskild nämnd kan själv besluta i denna fråga men behöver självklart förhålla sig till det reglemente som fastställts av kommunfullmäktige.

Förslagsvis görs detta under exempelvis ett halvår, varefter man utvärderar hur det har fungerat innan man tar ställning till hur man ska göra efter en sådan provperiod.

Notera: Liberalerna avser att väcka motsvarande nämndinitiativ också i andra relevanta nämnder.

Förslag till beslut

Liberalerna yrkar mot bakgrund av ovanstående:

1. att nämnden uppdrar åt förvaltningen att skyndsamt utforma riktlinjer för hur det går till när nämnden håller öppna nämndsammanträden.
2. att nämnden snart därefter startar en provperiod där nämndens sammanträden är öppna för kommunens invånare.

Gunnar Ihrén
Liberalerna